

***Rapport van de vakjury
Corso Zundert 2022***

De vakjury

Maarten Corbijn

Mark Damen

Miesjel van Gerwen

Marianne Naerebout

Colette Notenboom

Misjel Vermeiren

Conny van der Westerlaken

Juryvoorzitter

Frank Timmers

Inleiding

De jury deelt in het genot van organisatie, deelnemers en publiek dat Corso Zundert weer op de rit staat, na een jaar te hebben overgeslagen en vorig jaar een aangepaste editie te hebben gehouden, als gevolg van covid. Alsof er niets is gebeurd, hebben inwoners van Zundert, Rijsbergen, Achtmaal, Wernhout, Klein Zundert en Schijf de draad opgepakt om de wereld te tonen waartoe deze dorpen in staat zijn. Dat was opnieuw niet mals.

Het is misschien opmerkelijk dat de jury een enorme middenmoot heeft geconstateerd, met enkele uitschieters naar boven en enkele naar beneden. Die in de bovenlaag zijn van exceptionele kwaliteit, op al de rest is best het een en ander aan te merken. Is dit corso daarom van mindere kwaliteit? Nee hoor, de standaard van Corso Zundert ligt erg hoog. We nemen wat we afgelopen jaren gezien hebben als referentie en probeer dat maar eens te overtreffen.

Misschien is daarom dit jaar geen pluim uitgereikt.

We hebben opnieuw goed kunnen werken, al is het voor ons proces erg storend dat het aanrijden van de wagens op een moment stokte en dat er zelfs een zo laat binnenkwam, dat we daarvoor ons overleg na de schouw hebben onderbroken om ook deze te kunnen zien.

In het juryrapport zijn enkele zaken benadrukt, die hier alvast het vermelden waard zijn.

Ontwerpers zijn opvallend vaak het water van een oceaan ingedoken om daar inspiratie op te doen. Onbedoeld worden deze taferelen ten opzichte van elkaar gewogen en dat is jammer.

Corso Zundert heeft zich opnieuw opvallend vaak laten inspireren door de dierenwereld. Twaalf van de twintig wagens hebben een dier (of een afgeleide daarvan) als uitgangspunt genomen of een erg prominente plek gegeven. We willen de ontwerpers uitdagen breder te kijken naar onze wereld en wat zich daar afspeelt, de dierenwereld is daar slechts een onderdeel van.

Wat ook is opgevallen; veel onderstellen zijn niet in het ontwerp meegenomen. Gewoon zwart met daarop een creatie, dat komt echt anders over dan een creatie waar het onderstel deel van uitmaakt, waarbij de duwers ook in de creatie zitten. We weten dat we veel vragen, maar een corso met zo'n enorme uitstraling mag het uiterste van zichzelf eisen.

In het algemeen heeft de jury meer waardering voor kwaliteit dan voor kwantiteit, u leest daar in het verslag meer over. Heel veel is niet altijd heel goed. Heel mooi wel.

Ook opgevallen: enorm veel spuitwerk op de bloemen, met name grijs en zwart. In sommige gevallen zijn ze echt platgespoten en verdwenen de contouren van de bloemen onder een laag verf. Natuurlijk, dat mag en in een enkel geval is die keuze zeer verantwoord omdat het beeld erom vraagt, maar kijk eens naar alternatieven. Het palet aan kleuren van de dahlia is enorm.

Opnieuw moeten we opmerken dat enkele muziekkorpsen zich erg dominant presenteren en daarbij de optocht soms in de weg zitten met hun geluid en tempo.

Dit jaar hebben we de optocht gezien vanaf hoogte, rijen 13 en 14. Waar we ons werk goed konden doen en waar het opviel hoeveel beter veel wagens daar overkomen, alsof ze daarvoor gemaakt zijn. Wat best gek is, want hoeveel procent van alle bezoekers heeft het geluk de parade vanaf hoogte te kunnen bekijken?

Tot slot. Ons is ook de jeugdigheid van het corso opgevallen. Een fantastische ontwikkeling. Ook bij de ontwerpers is, zo hebben we begrepen, veel ruimte gegeven aan de jeugd. We willen hen uitdagen om zich breed te laten inspireren. Hou niet vast aan succesnummers uit het verleden. Zeker, de Beatles en de Stones zijn nog steeds goed, maar hoe fijn is het dat daarna nog vele muziekstromingen zijn gevolgd. Onze boodschap: Heb lef. Daag jezelf en de buurtschap uit en daarmee het publiek om zich te verwonderen en te laten verrassen.

Dan het juryrapport. Opnieuw zal de lezer merken dat de juryleden het niet altijd (of vaak niet) met elkaar eens zijn. En dat is prima. De verschillende disciplines, de verschillende ogen en achtergronden zorgen soms voor een potpourri van meningen, standpunten en scores. Alles bij elkaar opgeteld, komt daar deze uitslag uit. In de uitleg is gepoogd ruimte te geven aan de verschillende meningen. 'De jury vindt' is vaak het begin van een zin die eigenlijk nooit klopt.

Zoals gewend zijn we niet zuinig met onze opbouwende kritiek. Dit kan soms hard overkomen, maar is oprecht bedoeld om de vinger(s) op de zere plek(ken) te leggen. Want samen gaan we voorwaarts. Ieder jaar weer.

Dan willen we nog een gedachte delen van jurylid Maarten Corbijn.

.... Dat dit allemaal uit één groot dorp komt, gaat de normale menselijke verbeelding toch iedere keer weer helemaal te boven. Des te meer doet het me als jurylid echt verdriet dat er her en der zoveel energie wordt gestoken in soms tamelijk kansloze ontwerpen. En met kansloos bedoel ik niet waardeloos, maar zie ik als kansloos binnen de competitie. Omdat het bijvoorbeeld een feitelijk zoveelste herhaling is van het thema 'gek beest', de goede uitvoeringen daarvan niet te na gesproken. De buurtschappen weten tenslotte maar al te goed wat een beetje gemiddelde/scorende wagen biedt: een origineel ontwerp, een helder statement. Het is mij inmiddels wel duidelijk dat je feitelijk alles kunt maken qua constructie, qua kleur, qua vorm, qua expressie. Ik meen dat ik al eens eerder me erover heb verbaasd dat het lijkt alsof de ontwerpers-wereld van corsowagens aan allerlei mogelijke vernieuwende invloeden en beïnvloeders voorbijgaat. Je zou zeggen dat, vermits men maar kennis heeft/wil nemen van deze optocht, er toch allerlei ontwerpers uit streken en disciplines die kennelijk momenteel buiten bereik zijn, zouden moeten willen ontwerpen? Waarom wil Piet Hein Eek niet iets maken, of Typex, of Joost Swarte, of Ivo van Hove, of Mart Visser? Of zijn er geen wagens die putten uit hun respectievelijke oeuvre? Of kleurrijke scènes en ideeën halen uit de wereld van de film en theater, musical en popmuziek? Of zeg ik nu iets dat voorbijgaat aan eventuele relaties tussen buurtschappen en ontwerpers, want daar heb ik natuurlijk geen weet van, als buitenstaander. Of wellicht zijn er eventuele beeldrechten die in de weg zitten. Ook te benoemen: de maatschappelijke thema's die aangeroerd worden, blijven wel erg vaak hangen bij een variant op 'zeedierenwelzijn'....

Molenstraat

Pool Party

20^e prijs 350 punten

Foto: Erwin Martens

Wat een Pool Party zou dit k nnen zijn! De party die voorbijtrekt is een nogal obligaat, kalm dobberend tafereeltje waar best wat op aan te merken valt. Met name op de anatomie van de figuren. Het is gevaarlijk om een wagen met figuren te ontwerpen als je het aanhouden van de verhoudingen van anatomie niet beheerst. Het kan verrassend en komisch werken als dit wordt uitgegroot, zoals Niki de Saint Phalle doet. De manier waarop Pool Party wordt uitgebeeld, komt onkundig over. Daarbij wordt het evenwicht in de compositie gemist: de verhoudingen van de figuren met de opblaasbanden kloppen niet. De voorste dame heeft geen voeten en wat ze wel heeft, is slecht weergegeven. Benen en voeten blijven als stokjes in ons geheugen staan. Haar handen zijn niet goed in verhouding met de rest van het lijf.

Mocht er een wateroppervlakte zijn aangebracht, of tenminste de suggestie daarvan, dan lijkt het of de benen in dat water zitten. Dat wordt nu gemist. Ook de keuze van huidskleur van de voorste dame laat te wensen over. En niet alleen bij haar. De kleuren zijn vrij monotoon waardoor dieptewerking (schaduwcontrasten) ontbreken. Het geel van de voorste opblaasband is flets, dat mag een hele heldere kleur geel zijn waarmee de uitstraling en eerste indruk meteen anders is. Het spuitwerk van deze eenhoorn slaat het plaatje op die plek in het ensemble helemaal dood. Jammer dat de verlopen daar zijn gespoten. Dan nog liever de bloemen eerst verven en daarmee het verloop op de figuur aanbrengen.

De gekkigheid van een Pool Party wordt gemist, de feestelijke stemming, de beweeglijkheid, de strandballen. De aanwezige beweging is te subtiel om dat effect te krijgen en zelfs het drijven komt er onvoldoende uit. Juist dat kan van meerwaarde zijn, als je het over alle onderdelen doorvoert. Dat de wagens slecht aangesloten achter elkaar aan rijden, haalt ook daar de suggestie van beweeglijkheid weg.

Over de geluidsband wordt wisselend gedacht. Het merendeel van de juryleden vindt het een gemiste kans omdat ook deze meer vrolijkheid mag brengen. De doffe discodreun eronder, is in strijd met het beoogde zwembadgevoel. Het geluid is bovendien erg luid en doet meer verwachten dan er komt. De timide kreetjes benadrukken het kabbelen, niet de party.

In de gehele, slordige uitvoering ondergaat de toeschouwer deze creatie. Er ontbreekt een vorm van verwondering. De voorstelling is daarvoor te plat. Het is eigenlijk een dierenwagen met veel verschillende dieren, zonder een goed idee.

Achtmaal

Ocean

19^e prijs 386 punten

Foto: Erwin Martens

Een bescheiden dierenvoorstelling, zonder al te veel poeha of pretentie. Goed dat in zo'n zonnige optocht aandacht is voor de grote problemen in onze wereld. Al komt dit thema vaker voor, ook in deze optocht, waardoor je onbedoeld toch gaat vergelijken en dat werkt in dit geval ongunstig uit. We verwachten door de gesegmenteerde opbouw van de twee bultruggen dat de beweging van de dieren een stuk groter bedoeld is. Het gevoel dat de walvis verstrikt zit in het net komt niet helemaal tot zijn recht. Vervoering wordt gemist. De vorm is hoekig, kubistisch en leent zich daardoor moeilijk voor een beeld dat vooral beweeglijkheid wil uitstralen. Bovendien is het één op één gekopieerd van 3d geprint kinetisch sculptuur, google maar eens op *save the whales 3d print*.

Dat de vorm niet zo sterk is, kan ook liggen aan het kleurgebruik. Zonde ook, van het zware, zwarte blok van het onderstel. Iets met waterspeling is hier welkom. De impact van het dier komt mager over, een bultrug is een immens groot zoogdier dat door de afmeting bedreigend overkomt, dat is hier minder het geval.

Over het 'raster' dat het net uitbeeldt, is de jury niet eensgezind positief of negatief. Waar een deel het goed vindt overkomen, stoort de rest zich aan het groen dat bij een enkeling zeer doet aan de ogen. Het botst daar opzichtig met de kleur van de walvissen zelf en dat maakt het onnatuurlijk. Bovendien komt het door de strakke lijnen wel erg sterk over als een bouwstaalmaat. Dat de binnenkant niet is bewerkt, maakt dat gevoel nog sterker. Met meer netten zou het complexe probleem van deze bultrug bovendien duidelijker worden uitgedrukt. Dat lukt niet met één net. Zo lijkt het op gewone visserij. Als we het niet mis hebben, hebben de dahlia's met inkt pigmenten opgezogen waardoor deze de textuur van de bloem behoudt en dat is veel fraaier dan verf op de bloem te spuiten. Een compliment ook voor het gebruik van de schelpen op de huid, dat geeft een extra natuurlijke touch aan de wagen. Ook goed: de tanden van karton waarmee de plasticiteit daarvan wordt weergegeven. Ook het subtiele geluid van de stilte van de oceaan en de hulproep van de walvis vallen in de smaak.

Laarheide

Stille Honger

18^e prijs 440 punten

Foto: Erwin Martens

Een vleesetende plant als onderwerp is een uitdagende gedachte, maar de uitwerking heeft meer weg van een aantal dinosaurussen die hun koppen uit het oerwoud steken dan van de subtiliteit waarmee vleesetende planten zich doorgaans zeer onschuldig voordoen om hun prooi te misleiden. Het aanhoudende diepe gebrul haalt alle mogelijke gevoel van plantaardigheid nog verder onderuit en is bovendien fors in tegenstelling tot de titel 'Stille Honger'. De titel komt niet goed over. Een plant die zo brult, is wat plat. De openbaring van de stille honger op de momenten dat de voorstelling verstilt, is niet voor iedereen overtuigend duidelijk.

Het totaalbeeld is zwaar, chaotisch en lastig te lezen. Qua compositie is deze nogal ingewikkeld waardoor de voorstelling minder goed uit de verf komt. Het oogt als een dierenvoorstelling, zonder erg origineel te zijn. Het vooraanzicht is minder interessant dan de zijkant van de wagen. De kleuren liggen dicht bij elkaar waardoor de verschillen tussen bloem, blad, wortel en andere elementen niet zo duidelijk zijn. Het is een te rode brei. Jammer, want de kleurschakeringen zijn op zichzelf wel fraai, met het roze lieflijke van de bloemen naast het donkere rode van de hongerige plant. De contrasten zijn echter niet sterk genoeg om het beoogde beeld te versterken. De witte highlights in de bladeren zijn een storend element in het geheel. Jammer dat de tanden niet zijn afgewerkt met witte dahlia's. De plantenbak mag meer een terracotta pot uitbeelden, om het geheel meer duiding te geven. De houtsnippers en potgrond zijn hier goed gebruikt. De bijtende beweging komt beter over vanaf een hogere plek op de tribune, dan vanaf de grond.

Stuivezand

Slakkenrace

17^e prijs 444 punten

Foto: Erwin Martens

Het grootste gemis aan de slakkenrace, is de race. Door het ontbreken van de concurrentiestrijd - anders dan de omroeper wil doen geloven - krijgen we meer het gevoel van een wandeling. De omroeper krijgt niet van ieder jurylid applaus. Hij wordt ook irritant gevonden, met het nep applaus. Het geluid is bovendien niet goed over de drie slakken verdeeld, want komt alleen uit de voorste. Het is vooral het op gelijke afstand blijven wat opvalt, geen enkele suggestie van een wedstrijd wekkend. Wat niets zegt over de waardering voor de fraai vormgegeven slakken. De dierenwagen is in drievoud technisch superieur uitgevoerd en strak belegd met dahlia's. Ze zijn charmant, mooi naturel gemaakt en hebben fraai afgewerkte decoratie op de slakkenhuizen met warme kleurnuances. Meer diversiteit is daar welkom, want ze lijken erg veel op elkaar. Het versterkt de identiteit van iedere slak als er meer verschil in zit. De onderkant van het slakkenlijf is wat stijf. Het beeld is sterker als daar een bewegende golf/kruipbeweging in zit.

Op een enkel jurylid na (die een voorkeur heeft voor een slijmerige uitstraling), is er enthousiasme over het gebruik van jute als huid. De jute heeft een zachte, natuurlijke uitstraling, wat prachtig werkt, zeker van een afstand.

De subtiel bewegende voelsprietten zijn fijnzinnig in zijn asymmetrie. Goed dat er geen duwer te zien is. Slakkenrace is een mooi beeld dat de spanning en aandacht niet lang vast weet te houden. Nog een vraag: is er nagedacht over het achterlaten van een slijmerig slakkenspoor?

Poteind

Clean Up!

16^e prijs 446 punten

Foto: Erwin Martens

Een maatschappijkritische wagen met opnieuw de mens als kwade genius achter al het dierenleed. Terecht dat er aandacht voor wordt gevraagd. Bij een jury die heel veel dierenwagens voorbij ziet komen, lijkt het soms alsof er een reden is gezocht om toch op een ontwerp met dieren uit te komen. Het thema is voorspelbaar verbeeld. Wel meteen duidelijk, bij het vooraanzicht al en daarmee is de titel helder vertolkt.

Het zijn prachtige schildpadden. Wel allemaal erg op elkaar gelijkend. De beweging van de beesten is minimaal, in tegenstelling tot het 'dak'. Het drijvende plastic is zeer overtuigend weergegeven. Wij begrijpen dat het plastic van originele bron is, bravo! Wel hangt het plastic als een 'tapijt' boven de rest, als twee verschillende en losse elementen. Het benauwde gevoel van de schildpadden wordt niet versterkt omdat er veel lucht en licht tussen zit, dat mag verstikkender. Doordat het geheel vrij massief is opgebouwd, oogt het wat lomp. Misschien zijn de schildpadden erg groot en wordt het daardoor een eentonige massa? De zijkanten vormen door de schildpadden een dichte muur.

Wat jammer dat er een stel enorme groene palen in het midden opduiken. Zij lijken de toch al wat matige compositie verder om zeep te helpen. Waarom zijn deze niet zwart gemaakt of gelaten? De duwers geef je toch ook geen opvallende kleding?

De patronen en kleuren op de schilden zijn fraai en contrastrijk. De dode drijvende schildpad voegt toe aan het verhaal. Al valt deze niet onmiddellijk op. Goed dat deze niet alleen op zijn kop drijft, maar dat hij ook dat hij doffere kleuren heeft gekregen. Wel mag hij wat verder omhoog tussen het drijvende plastic geplaatst worden. Bij meerdere zieke of dode schildpadden komt het thema wellicht steviger tot uiting.

Raamberg

Rode Kool

15^e prijs 455 punten

Foto: Erwin Martens

Wat heerlijk, het lef te hebben om aan zoiets kleins als een rode kool een dubbele wagon te wijden. Het originele idee is echter te mager om lang naar te kijken. Het is niet verrassend. Een meer schuine compositie kan het geheel misschien iets spannender maken. De in segmenten uitgesneden rode kolen zijn goed uitgewerkt, maar saai.

De buitenkant met rode, geaderde koolbladeren is prachtig gemaakt. En goed in de combinatie met de natuurlijke kleuren van de dahlia. De kleuren liggen voordehand en zijn daarmee 100 procent raak. In de ochtend, op het veilingterrein kunnen we er omheen lopen en er bij stilstaan, daar maakt de wagon op sommige juryleden meer indruk. De creatie geeft tijdens de optocht meer het gevoel dat er identieke schijven voorbijtrekken die soms alleen hun dikke rand laten zien. Dan mis je de organische anatomie met strakke en mooie details zoals het lijnenspel, het reliëf in de schijven en de goed gekozen kleuren.

Het zou helemaal mooi zijn als het lijnenspel van de kool een kopie is van de schijf die er tegenover ligt, zoals je dat hebt als je de rode kool met een groot mes in schijven snijdt. Al met al is Rode Kool prachtig gemaakt, alle lof voor het strakke tikwerk en het lef. Maar er is te weinig betovering, qua voorstelling. Het geheel is origineel maar niet imposant en houdt de aandacht niet lang genoeg vast om beter gewaardeerd te worden.

Rijsbergen

Night Harvest

14^e prijs 478 punten

Foto: Erwin Martens

Verwarring ontstaat over wat hier precies wordt uitgebeeld. Is het een Halloween voorstelling, want we zien toch duidelijk uitgesneden maskers? Is het de oogsttijd? Volgens de omschrijving in het programmaboek Zonnewijzer is het achtergelaten oogst op een kille herfstnacht. Ligt het er dan uitgesneden, ter voorbereiding op het Halloweenfeest?

Als beschadigingen en rotte plekken in de reuzenpompoenen verwijzen naar dat 'achtergelaten', dan is het beeld een stuk overtuigender. Deze pompoenen zien er te goed uit. De verse lange stelen geven juist aan dat de oogst rijp is op te oogsten en dat klopt dan weer niet met het lot achtergelaten te zijn. De match met de titel wordt gemist.

Evengoed is dit een mooi gemaakte en afgewerkte creatie. Met name de binnenkanten van de pompoenen zijn prachtig afgewerkt. Aan beide kanten valt er veel te ontdekken. De mist is toepasselijk. Het sinistere geluid komt het geheel ten goede. Het consequente gebruik van natuurlijke materialen geeft de wagen een prachtige sfeer mee. Boomstammen, hout, houtsnippers, hooi, schors en bladeren dragen bij aan het beeld, net als de gebruikte pompoenzaden. De compositie is rustig. Door het kleurcontrast tussen de binnenkant van de pompoen en de buitenkant ontstaat er een mooie diepte. Tegelijk mag de felle kleur aan de binnenkant binnen het thema duisterder zijn. Het interne licht aan de binnenkant, kan het geheel wat spannender maken, dat wordt gemist.

Doordat de kleuren bij iedere pompoen hetzelfde zijn, is het lastig om de afzonderlijke kalebassen te onderscheiden, wat de leesbaarheid van de creatie bemoeilijkt. Door het eentonige kleurgebruik gaan veel prachtige details verloren.

Al met al een erg mooi gemaakte creatie, zonder avontuur of boodschap.

Markt

Sorry!

13^e prijs 479 punten

Foto: Erwin Martens

Dit is zo'n wagen die je pakt, of helemaal niet. Dat gebeurt bij de jury ook. Een deel voelt zich erg betrokken bij de figuur, kan zich ermee identificeren en krijgt er medelijden mee. Een ander noemt het een flauwe vertoning.

Om met het positieve te beginnen: Het wordt een geweldig grappig idee gevonden en heerlijk uitgewerkt. De makers hebben lekker alle vormbeperkingen losgelaten in het humoristische ontwerp en een wezen gecreëerd dat op een vanzelfsprekende manier nergens op lijkt. Het plezier spat er als het ware vanaf. Het vooraanzicht wordt geweldig gevonden en het zijaanzicht heeft nog verrassingen in petto. Grappig, zonder pretentius te zijn en daarmee een welkome afwisseling binnen het corso. Binnen dit deel van de jury wordt het 'oeps sorry ik liet iets vliegen' als herkenbaar gezien en met name voor de jongste corsobezoeker iets om mee te lachen en over te praten. De toevoegingen van rook en geur versterken het thema en de logge uitspraak van 'sorry' maakt het compleet. De organische en plumpe vormen zorgen voor zijn aandoenlijke en komisch lieve uitstraling.

Dan het andere deel van de jury. Die vindt dat de wagen zijn eigen titel veel eer aandoet. Wie met een variant op een dierenwagen komt - waarvan er al zoveel fraaie exemplaren zijn gemaakt - moet met een wel heel sterk beeld of idee komen. Ook deze wagen is goed, slechte wagens worden in Zundert niet gemaakt. Maar zo'n gebrek aan een fijne vorm of innemende uitvoering, wekt verbazing. Het wordt omschreven als 'vlees noch vis', eenzijdig van kleur. Rook en de bloemen die uitschieten zijn alleen maar gekkigheid en hebben geen rol van betekenis. Het gemompel zegt weinig. Het is een vrij massief gedrocht en dat dekt misschien de lading van de titel. Overigens, je excuseren omdat je er zo uitziet. Is dat van deze tijd?

Een brede groep stoort zich aan de ogen. Van felle kritiek: 'zo overdreven, verkeerd kinderlijk', tot de mildere opmerking dat ze detoneren met het geheel. In het besef dat ogen van dahlia's niet werken, maar dat een alternatief voor papier-maché welkom zou zijn. Een jurylid zou graag zien dat de ogen af en toe schaamtevol dichtvallen.

Laer-Akkermolen

Levels

12e prijs 496 punten

Foto: Erwin Martens

Een prachtig en actueel idee, nu het water zakt, meren en rivieren droogvallen en allerlei prehistorische objecten boven komen! De uitgestorven zeehaai is krachtig weergegeven. De verschillende tijdlagen zijn prachtig. Jammer van het kleurgebruik. Een subtiel bruin/oranje nuance geeft het versteende beter weer. De helderheid van de kleuren mag naar beneden toe temperen om de geloofwaardigheid wat te versterken. De tanden mogen ook wat minder letterlijk zijn. Het zijn er ook veel en trekken alle aandacht naar zich toe, waardoor de verstilde bedoeling zijn kracht verliest. In feite is dit ook een verkapte dierenwagen, zonder een duidelijk echt dier. Die bek leeft daarvoor net te weinig ondanks het mooie heen en weer bewegen onderin.

Als je langer en beter naar het geheel kijkt, zie je steeds meer. Hier is veel te ontdekken voor de kijker die helaas maar kort de tijd heeft. De natuurlijke alternatieve materialen zijn goed gekozen, met dat groene mosachtige. Aan de binnenkant is veel werk geleverd, wat helaas niet zo opvalt.

Complimenten voor het geluidsdecor, erg toepasselijk en draagt bij aan de totale beleving van het beeld.

Het thema Levels komt prima terug in de afbeelding en daar blijft het eigenlijk bij. Het wordt aangemerkt als een niet zo'n innemende creatie.

't Kapelleke

Flow

11^e prijs 498 punten

Foto: Erwin Martens

De vissen worden bewonderd om meer dan alleen hun vinnen en kleuren. De strook spiegeltjes geeft glans aan de vissen. In de koppen zit een goede realistische uitdrukking. Ze zijn tot in detail uitgevoerd, mooi gestileerd. De gedroogde blaadjes op de vinnen hebben andere tinten dan de verse dahlia's en geven een mooie textuur aan de vissen. De staarten eindigen mooi in half transparante glanzende stof. De vissen zitten in de flow, zoals de titel terecht zegt, want ze hebben een sierlijke waterbeweging. Alleen, het water wordt gemist.

Het idee van de ledschermen werkt niet als daar niet de goede beelden worden getoond. Zo hebben ze geen toegevoegde waarde en dat is erg jammer. De informatie is te minimaal en het werkt beter als de schermen egaal blauw zijn. Want de vissen op de schermen zijn in het beeld concurrenten van de vissen op de creatie. Dan kun je evengoed blauw plexiglas of blauw metallic gespoten platen gebruiken. De schermen lijden op zo'n zonnige dag aan gebrek aan opbrengst. Staat de wagen in de schaduw, dan krijg je een heel andere beleving.

Daarnaast werken de schermen als een schild om het geheel. Ze vullen het beeld en blokkeren het tegelijk. Doordat de schermen aan de buitenkant donker zijn, wordt de optische illusie van oneindigheid ingeperkt. De school vissen wordt min of meer gevangengehouden binnen de golf van leds. Misschien is de suggestie van oneindigheid van de zee groter als de schermen ook aan de buitenkant beeld vertonen.

Fraai zijn de zwarte golven met rode bies onderaan, die gaan goed samen met de achterkanten van de schermen. Het maakt de diepzee voelbaar. Overigens, waarom spuit je de dahlia's zwart en gebruik je niet cordyline blad, of zeer donkere dahlia's?

De Berk

Caught in War

10^e prijs 513 punten

Foto: Erwin Martens

Sinds de Beatles hebben we niet zo'n fraaie fantasy-submarine gezien. Zo verfijnd en heerlijk kinderlijk weergegeven. Hoe actueel kun je zijn, want je waant je in de Zwarte Zee, waar de mijnen overal voor gevaar zorgen. Ze zijn relatief groot waardoor de dreiging ook groter lijkt te worden. Al wordt er ook een disbalans met het volume van de onderzeeër opgemerkt. Deze komt erg klein over. De duikboot durft zich in ieder geval nauwelijks te bewegen in dit mijnenveld. Hoe die kettingen naar boven staan is knap bedacht en uitgevoerd. Ze lijken echt omhoog te willen. Bijzonder knap hoe die zo strak aan hun ketting blijven trekken. De subtiele bewegingen geven het gevoel dat ze zachtjes deinen.

Het beperkte kleurenpalet met bijna louter donkerrode dahlia's en wat lichtere accenten geven het tafereel een echt diepzeegevoel. De textuur van zwaar metaal komt goed tot uiting. De goed gekozen kleurverlopen van licht naar donker geven diepte en schaduw aan het ontwerp. Tot in detail is de creatie fraai uitgewerkt. Op de onderzeeër zitten platen met bouten van geplakte blaadjes, precies zoals een boot geklonken is. Ook de lijnen die de afscheiding van de platen vormen, zijn zichtbaar. Het zeewier op de kettingen geeft aan dat de boot er al een tijdje (gevangen) ligt. De draaiende schroeven en de bewegende boot geven het gevoel dat alles dobbert. Al is dat schommelen van de boot wat abrupt.

Verschillen in waardering zijn er over het geluid. Het is te schel en mag subtieler overkomen, of het mag meer het gevoel van onderwater hebben met een veelvoud aan pings. Voor de ander is het geluid dan weer perfect afgestemd op het beeld. Eensgezindheid is er bij de jury wel over het zo goed zichtbare onderstel met duwers: jammer.

Veldstraat

Privacy

9^e prijs

514 punten

Foto: Erwin Martens

Echt een wagen van deze tijd. Een massaal ogend geheel van bewegende camera's aan een enorme compilatie van computerkasten komt op ons af. Alles en iedereen wordt in de gaten gehouden. Dit actuele thema wordt sterk in beeld gebracht. De grote ronde camera speurt de straten van Zundert af. Rode ledverlichting brengt leven in het boze oog. Het geheel leunt iets voorover en zien we daar een 'watchdog' snuffelen?

Het beeld is indrukwekkend en in eerste indruk massief eentonig. Het wordt al snel spannend door de bewegingen van de camera's, het geluid plus de beelden en informatie op de schermen. De beelden zorgen voor interactie met het publiek. Je ziet mensen kijken of zij zelf, of een bekende in beeld komen. Dat houdt de aandacht op de wagen vast én maakt de boodschap bij het publiek duidelijk. Want je schrikt hoe dicht bij de werkelijkheid deze creatie komt. Die ernst is echter niet iedereen duidelijk, want de beelden leiden meer tot een vrolijke herkenning dan tot beangstigende inzichten. De interactie wordt groter als je weet waar de camera staat, dat is nu niet het geval. De vraag is ook of je dat moet willen weten.

De kleuren zijn krachtig en dreigend. De donkere bordeaux paarse dahliavariëteit zorgt er met de compacte hoekige vormgeving voor dat er echt een gevaarte op je afkomt. De camera's komen goed tot uiting door het contrast van het wit met de donkere ondergrond. Zoals ook de strakke belettering. De ledlijnen zijn een goede toevoeging en breken de grote blokkerige vlakken.

De vormgeving is strak en netjes afgewerkt tot aan het onderstel toe. Het blokkerige van de vormgeving past goed binnen het concept, mag wel wat ruimtelijker opgezet worden. Fijn dat duwers niet zichtbaar zijn. Ook hier verdeeldheid over de keuze van het geluid. Dat gaat van bijpassende goede bombastische muziek tot minder geslaagd omdat de pompende dancebeat de overhand heeft waar een terzake doende soundscape het beeld beter kan ondersteunen.

Tiggelaar

Pressure

8^e prijs

522 punten

Foto: Erwin Martens

Een hommage aan de zwart-witfilm *Modern Times* met Charlie Chaplin. Zo'n prachtige compacte wagen en ongemeen contrastrijke voorstelling. Fraai beperkt in zijn kleur en daardoor een welhaast zwart-witachtige helderheid in zijn grafiek.

Alles is in zeer donkere en witte dahlia's gezet alsof we naar een stuk drukwerk van een eeuw geleden kijken. Her en der wordt met de signaalkleur oranje gewaarschuwd voor overdruk. Het geheel heeft schitterende details zoals de claxon, stoom, drukmeter, de buizen en de wijzers die fijn in de rondte tolleren, het stoom en de bijzondere soundtrack. De schaduwen/highlights van het ontwerp zitten op de juiste plaats en maken het tot een mooi grafisch beeld.

De rasterpatronen zijn schitterend in detail en erg strak getikt. Het lijnenspel binnen de vormgeving maakt het erg interessant om naar te kijken. Buizen lopen alle richtingen op, overal gebeurt wel iets. De compositie is erg ruimtelijk waardoor interessante open vormen ontstaan, met mooie doorkijkjes. Fraai hoe de buizen/slangen zijn gemaakt van transparant textiel, gevuld met dahlia's. Dit mag zo op andere plekken ook gebruikt worden, zoals bij de man tussen de ketels.

Over deze man en zijn functie binnen het geheel lopen de meningen bij de jury uiteen. Gedacht wordt dat de man, doordat hij is getikt in dezelfde kleurschakeringen minder opvalt en daarmee ook het effect dat hij onder druk werkt niet zo sterk overkomt. Ook wordt gemeend dat de figuur zo groot is uitgevoerd dat de hele constructie naar onwerkelijke (kleine) proporties wordt teruggebracht en dat deze ingreep het gevoel van gevaar van de situatie onbedoeld onderuithaalt. Een ander vindt dan weer dat de opzichtige wanverhouding tussen mensenhoofd en de omgeving/fabriek een goede vondst is die erg theatraal werkt.

De groep in zwart geklede duwers met kappen over hun hoofd en gekromde ruggen krijgen volgens een van de juryleden een extra dimensie, als zijn ze slaven van de moderne tijd.

't Stuk

ZOO-chosis

7^e prijs

523 punten

Foto: Erwin Martens

Op deze wagen is veel aan te merken en er is veel positiefs over te vertellen. Een experiment als dit verdient de waardering van het vernieuwende, zelfs als het resultaat niet 100 procent bevredigend is. De creatie is heel gedurfd en indrukwekkend anders.

Het groene glas zorgt voor de perfecte suggestie van een tot de rand gevuld bassin. Dat wordt nog eens versterkt door het water dat over de rand klotst. De suggestie komt levensecht over. Dat de dieren amper te zien zijn, kan worden uitgelegd als een uitdaging om veel daarover zelf in te vullen. Dat is misschien veelgevraagd en tegelijkertijd baanbrekend.

Voor zover ze zichtbaar zijn, is de anatomie van de nijlpaarden realistisch met mooie kleurverlopen in de kop. Het jammere is dat je eigenlijk op een flat van driehoog moet staan om de dieren te zien. Of de mazzel moet hebben dat de zon stevig door de groene ramen schijnt. Zo komt het dat we bij de eerste doortocht pas de contouren goed zien en ook een kleine nijlpaard als bonus aantreffen. We zien ze dan ook fraai zwemmen.

Is het een optie om licht in het aquarium aan te brengen, om de inhoud beter zichtbaar te maken? Of - nog eenvoudiger - het glas transparanter maken? Het nadeel van meer te zien door het glas, is dat we dan ook alle slangen opmerken, waardoor het water naar boven stroomt. Kunnen deze niet weggewerkt worden?

Dan het aquarium zelf. Een strakke monumentale vorm, een somber gevaarte dat een troebel aquarium voorstelt, niet direct een waterbassin voor nijlpaarden. De eerste gedachte die opkomt is 'waar zijn de dahlia's?'. Deze zijn compleet zwart 'platgespoten' en nauwelijks nog als bloem te herkennen.

Waarom is er niet gekozen voor een zeer donkere bordeaux naar zwart neigende dahlia? Zeker van dichtbij ontstaat een ontzettend donker zelfs doods geheel. Sowieso werkt de wagen beter van afstand, waarmee een groot deel van het publiek buitenspel is gezet.

ZOO-chosis is een bijdrage aan het corso die tot discussie leidt en dat is ook een belangrijke kwaliteit.

Wernhout

De koning van Kokanje

6e prijs

531 punten

Foto: Erwin Martens

De groteske kleurenexplosie is perfect voor de verbeelding van onze losgeslagen consumptiemaatschappij. De vraatzucht is in alle details terug te vinden. Een sterke presentatie die alle corona-ellende in één klap doet vergeten. Hap, slik, weg... (burp).

Dit is een waanzinnig avontuurlijke, complexe voorstelling, waarbij de soundtrack - met knalharde boer - een beslissende rol speelt in de beleving van het geheel, heel opvallend. Ook opvallend: het vele gebruik van plastic als extern materiaal. In veel gevallen een plus, want plastic en dit soort voedsel liggen in elkaars verlengde: zelfde kleuren, zelfde uitstraling. Al is er ook twijfel of meer snoepgoed beter in dahlia's kan worden gepresenteerd, zoals Engelse drop.

Het vrolijke tafereel van de eerste wagen met gingerbread doet veel beloven en dat wordt waargemaakt. Voor een enkel jurylid hadden twee wagens volstaan, waarbij de eerste het klapstuk is. De presentatie van de koning is inderdaad koninklijk. Pracht en praal stralen ervan af. Wel is bij deze derde wagen door alle overvloed de leesbaarheid wat minder. Er is zoveel te zien en zo dicht opeen geplaatst dat het lastig is de vormen van elkaar te onderscheiden. Dat maakt het ook wat rommelig en chaotisch. Tegelijk is dat de manier om overvloed uit te drukken. Wat is z'n huig trouwens goed weergegeven, zo mooi.

De zoetheid is in de bonte kleurstelling een directe aanval op je tanden, dus enorm geslaagd. De ontzettend aanstekelijke sound maakt het een feestelijk geheel. Met mooie details ook, denk aan de vingers in de vorm van bananen. Bij de koning zijn de ogen en baard op een verrassende en originele manier ingevuld. Veel waardering is er voor de rijtechniek met bloemen.

De tweede overvolle hand van de koning sluit de voorstelling af. Dan nog een compliment voor het volledig wegwerken van de duwers. Deze volkomen overtuigende fantasievoorstelling is smakelijk en stemt vrolijk.

Schijf

Paradijsvogels

5^e prijs

536 punten

Foto: Erwin Martens

Tegenstellingen zijn hier zeker te vinden. Daarbij is er twijfel of de juiste keuzes zijn gemaakt. Een paar juryleden vinden het verschil tussen de strakke gelijnde zwart-wit figuratie en de bonte krankzinnig gekleurde wagen prima.

De meeste juryleden hebben meer moeite met de uitvoering van het contrast. Zij vinden dat te groot, de bedoeling wordt gemist en de groep is onnodig afleidend en misleidend. Het botst te sterk met de wagen. Het is niet nodig om in alles een stijlbreuk te doen om de boodschap helder te krijgen. Liever zien zij een beter ogend geheel wat rustiger is om naar te kijken.

Gelukkig maakt de schitterend ontworpen wagen veel goed. De korte tune als dreigende opening is slim gekozen en een aankondiging van wat er gaat komen. Die live tune van de muzikanten, daar kan geen techno beat tegenop, eindigend in een passende kakofonie. Goed idee om live muzikanten zo in te zetten. Hun kostuums hebben een goede match met de wagen en ze zitten letterlijk in de voorstelling, met hun draaibare stoelen.

Het touwspinsel rondom de wagen vertolkt de toelichting goed: het niet vogelvrij zijn, een gevangen vogeltje, de beteugeling van soortgelijken. Goed dat deze touwen zo donker zijn. De kleurrijke vogels vormen een wat amorphe massa. Door ze een nek te geven krijgt het beeld meer lucht en dan komt de beklemmende gevangenschap sterker tot zijn recht.

De wagen is tot in detail ontzettend goed afgewerkt. Met weelderige veren en mooie motieven daarop. Minder geslaagd zijn de kuiven, die pasten niet goed in het geheel. Ook de beweging van de hoofdtooien kunnen we missen.

De Lent

Nachtwakers

4^e prijs

557 punten

Foto: Erwin Martens

Een mooie complete wagen met een goed vooraanzicht, die door het schuine perspectief een sterke dynamiek krijgt. Het grijs-zwarte spuitwerk op de gele en witte dahlia's is hier sterk ingezet om de vervuiling van de bleke tufsteen op een effectieve manier te tonen. Het autoverkeer heeft voor veel diepe vervuiling van deze oude monumenten gezorgd. Toch de vraag of dit niet kan worden opgelost met een erg donkere variant van de dahlia in plaats van met spuitwerk.

Het gruisige oppervlak van de oude muren en ornamenten is in het beeld goed weergegeven. De soms wat slordige afwerking kan hier als bewuste keuze van aangetaste steen worden ervaren. De wagen maakt veel indruk door zijn gotische architectonische grootsheid.

De creatie wordt ervaren als erg lichtgeel en niet zo contrastrijk. Het is duidelijk dat zo het zandsteen of andere middeleeuwse steensoorten worden nagebootst, maar het is jammer dat het een overheersend geel geheel is. Omdat de voorstelling, de 'tekening', zelf zo goed is. Het lijkt of het heiligdom en de gargouilles een geheel vormen. Overigens zijn er ook juryleden die vinden dat dit kleurgebruik het beeld juist een vrij natuurgetrouwe realistische uitstraling geeft, waarbij alles goed in verhouding is.

De nachtwakers hebben een dreigende houding, gehurkt om op het kwade af te springen met hun klauwen met lange nagels. Hun beweging is angstaanjagend goed en de anatomie helpt daar zeker bij. Eigenlijk zijn ze aardige wezens omdat ze dit gotische heiligdom bewaken.

Bij het raam onder de ornamentale rozetten is goed gebruikgemaakt van alternatief materiaal voor het het glas-in-lood. Dit komt heel echt over. Het licht daarachter mag sterker zijn om het nog beter uit te laten komen. Zo is er meer sterk alternatief materiaal gebruikt, zoals het sesamzaad op de klauwen.

Klein Zundert

Holifant

3^e prijs

558 punten

Foto: Erwin Martens

Origineel, ook al is het een dier. Een parade binnen de parade.

Op die parade willen we dieper ingaan.

Vaker is de vraag gesteld of grootte ertoe doet. Ja, wat de jury betreft pakt in dit geval het aantal figuranten van Holifant negatief uit. De groep mag wat ons betreft gehalveerd worden om minder af te leiden van de monumentale schoonheid van de dieren. De lengte van de stoet en de afstand tussen de figuranten maken de uitvoering niet sterker.

De choreografie kan strakker en de kleding wordt gezien als een gemiste kans. Kijk ter inspiratie eens naar een Bollywoodfilm. De kleding is vrij vormeloos en slecht gemaakt, met weinig aandacht voor de stofkeuze. Zet hier een kleinere groep met betere kledingpatronen en verfijndere en luxer ogende stof met Indiase patronen en texturen. Dan is de impact veel groter. Een simpele bindi/tikka op het voorhoofd is meer bijpassend dan glitters.

De make-up mist de match met India wat helaas allemaal afbreuk doet aan de imposante wagen.

Zonder twijfel is aan de kleding veel aandacht besteed en voorzie zo'n grote groep mensen maar eens van make-up.

Het is een enorm karwei en dat kun je jezelf besparen door heldere keuzes voor kwaliteit te maken, in plaats van voor kwantiteit. Minder mensen, meer verfijning.

Wel fijn dat de duwers ook in het thema meegaan, ook al missen sommigen hun tulband.

De opengewerkte olifanten zijn wonderschoon van structuur en vorm. Het 'doorheen kijken' is een visueel feest. Het contrast tussen de grijs gespotten dahlia aan de buitenkant en de warme kleuren binnen in de opengewerkte vorm, maken het geheel interessant om naar te kijken.

Het aantal gespotten dahlia's is echter erg groot en het grijs zorgt ervoor dat de kleuren binnenin wat wegvallen en smoezelig worden. Kunnen de gespotten bloemen hier vervangen worden door bijvoorbeeld bruin gedroogde dahlia's, grijze koolbladeren of witte dahlia's als huidskleur? Het kleurgebruik is dan net zo contrastrijk en frisser en het geheel is natuurlijker.

Er is passend gebruik gemaakt van alternatieve materialen, zoals de palmbladeren in de hoofdtooi en de gedroogde blaadjes waarmee gegooid wordt. Zij zijn absoluut een extra toevoeging in dit ontwerp. De dekkleden met schitterende franjes zijn een lust voor het oog. Het zijn net echte kleden en dat terwijl ze zo transparant zijn.

Alle kritiek in dit rapport wordt opgevangen door de pracht van de Holifant.

Helpt Elkander

Groeimodel

2^e prijs

629 punten

Foto: Erwin Martens

Een waar meesterwerk, een subliem ensemble. Je waant je in een gigantisch schilderij vol intens kijkgenot. De voorstelling is gedurfd, zen-achtig, een oase van rust temidden van het vele bonte geweld. De ontzettend mooie nuances in de kleurstelling, de verzorgde en verfijnde afwerking maken het geheel tot een bijna abstract pointillistisch tableau.

De keuze om binnen een beperkt kleurengamma te blijven, pakt geweldig uit. Hoe een stilstaand beeld zonder enige figuratie zó'n impact kan hebben! Op ieder moment van de dag en met andere lichtval is de kleurenpracht en tedere structuur en andere belevenis.

De stammen zijn op sierlijke wijze met bloemen weergegeven wat het geheel een sprookjesachtige uitstraling geeft. Gelukkig is er verder niks decoratiefs aan toegevoegd. Het is precies goed zo.

Wat goed om het gaas onder het bladerdek niet zwart te verven want dat zou de aandacht hebben getrokken en dat had een groot deel van de transparantie tenietgedaan. Het geheel danst, zonder dat er een bewegend deel aan de creatie is toegevoegd.

De wagen heeft een holle en een bolle kant en aan beide kanten heb je het gevoel dat je aan de mooiste kant staat te kijken. Dit raffinement op deze gigantische schaal is indrukwekkend! Goed is ook de klassieke muziek die het beeld ondersteunt.

Een vraag is er nog over de titel en de connectie tussen groei en de gekantelde uitsnede. Zouden jaarringen aan de onderkanten van de stammen daar een verwijzing naar kunnen zijn? In dat geval missen we deze.

Groeimodel bevestigt dat Corso Zundert zelf een groeimodel is.

Klein-Zundertse Heikant

Freeland Festival**1^e prijs 631 punten**

Foto: Erwin Martens

Wat een wagen, wat een idee, wat een figuratie, wat een gebruik van ander materiaal, wat een sound, wat een heerlijke geslaagde losse dans, wat een kleurpalet, wat een effecten, wat een spektakel! En dat dan ook nog aan het eind. Wat een afsluiting dus. Een gedroomd slot van Corso Zundert 2022. Het contrast met de wagen die hieraan voorafgaat (Groeimodel) kan bijna niet groter. Daar maakte de verstilling enorme indruk. Hier de explosie van jeugdige energie en levenslust als ondersteuning van een prachtwagen.

Bij dit eindeloos kijk- en luistergenot kom je ogen en oren tekort. Overal valt wat te beleven. Het voelt aan als een heus festival uit de Burning Man setting. Met hippie-achtige figuren, dansend alsof ze compleet in hun element zijn op een festival. Ze vertonen heel natuurlijk gedrag. Erg knap om de balans tussen de creatie en de figuranten te voelen. De kleding is tot in de puntjes verzorgd, gedurfd en uitdagend. De gebruikte kleuren zijn goed, niks schreeuwerigs, de haren zijn geweldig in stijl.

De wagens vertellen een eindeloos verhaal van het Freeland Festival, waar ontzettend veel te zien is. Hier is enorm veel techniek gebruikt met al die draaiende delen, overal is wel beweging te ontdekken. De wagen is constructief erg boeiend om naar te kijken. Alleen al de wijze waarop de bal op de eerste wagen rond en in elkaar draait. De bewegingen maken het tot een totaalbeleving.

Jammer dat tijdens de eerste doortocht bij de tribune het geluid uitvalt. Daarop wordt door de figuranten goed ingespeeld met een klappitme, tot de muziek weer werkt. Een van ons vindt de muziek een dermate hoofdzaak in de beleving van de wagen dat daar het uitvallen is meegenomen in de beoordeling.

Wat voor iedereen als een paal boven water staat: deze totaalervaring is de perfecte afsluiter van de optocht. Niet alleen omdat hij het publiek in een feestelijke stemming achterlaat, maar vooral omdat hij een glorieus toekomstperspectief schetst voor Corso Zundert voor de komende jaren. Want met zoveel talent en jeugdig elan zijn de grenzen nog lang niet in zicht. Hiervoor komt ook het jonge publiek graag naar Zundert.